

DOI 10.37491/UNZ.75-76.6
УДК 347.1

Марія МЕНДЖУЛ¹

ДОПУСТИМИ МЕЖІ ВТРУЧАННЯ У ПРАВО НА ПРИВАТНЕ ЖИТТЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Протягом останнього року пандемія COVID-19 загострила низку суспільних проблем і в умовах незавершеної медичної реформи, економічної кризи ситуація в Україні не найкраща. Саме тому, в рамках цього дослідження звернуто увагу на аналіз поняття «приватне життя» і його зіставлення з поняттями «особисте життя» та «сімейне життя», з'ясовано допустимі межі втручання у приватне життя на основі аналізу практики ЄСПЛ та в умовах пандемії COVID-19. Під час аналізу практики ЄСПЛ зроблено висновок про доволі розширене тлумачення і відсутність вичерпного визначення терміна «приватне життя». На думку, ЄСПЛ межі приватного життя не обмежені лише «внутрішньою сферою» і неможливо повністю виключити зовнішній світ, приватне життя може перетинатися навіть із професійною діяльністю. Під захистом Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод підпадають такі сфери приватного життя: як фізична, так і психологічна цілісність людини, її правова, соціальна ідентифікація, гендерна ідентичність, а також сексуальна орієнтація, світлина, відносини з іншими людьми, прийняття рішень щодо свого тіла тощо. Під час дослідження допустимих меж втручання у сферу приватного життя нами враховано позиції науковців, національне законо-

¹ доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права та процесу,
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
mendzhul.marija@uzhnu.edu.ua,
<https://orcid.org/0000-0002-3893-4402>.

давство, практику ЄСПЛ, результати соціологічного дослідження, а також статистику поширення вірусу SARS-CoV-2 та показник смертності в Україні, сусідніх з нею європейських державах, а також у Великобританії, США, Іспанії, Італії, ФРН, Франції, Південні Кореї, Швеції та Білорусі. У процесі дослідження обґрунтовано, що поняття «особисте життя» та «приватне життя» є синоніми, і охоплюють також сімейне життя. Питання порушення права на приватне життя під час пандемії COVID-19 у перспективі можуть розглядатися ЄСПЛ. Пандемію COVID-19 та спричинену нею загрозу для здоров'я людей можна вважати легітимною метою втручання у приватне життя. У разі прийняття обмежуваних заходів на підставі закону і їх подальшого легального застосування такі втручання можуть бути визнані законними. Водночас чи є такі втручання необхідними в демократичному суспільстві, а також чи дотримано принцип пропорційності, слід аналізувати під час розгляду індивідуальних випадків.

Ключові слова: приватне життя, особисте життя, ЄСПЛ, судова практика, COVID-19.

Уже рік світове співтовариство долає наслідки та бореться із пандемією COVID-19, звикає працювати, жити в нових умовах, які, безперечно, не тільки обмежують права людини, але і в певних аспектах посягають на людську свободу. Станом на 18 жовтня, за даними ВООЗ, у світі 40 118 332 випадки інфікування та 1 114 749 померлих [1]; вказані статистичні показники тільки підтверджують масштабність поширення вірусу SARS-CoV-2. Саме тому, наразі актуальним є дослідження сучасної практики втручання у права людини, зіставлення її із тими міжнародними стандартами, які вироблені не за одне десятиліття. Сфера приватного життя також зазнала відповідних втручань, зокрема це і непоодинокі випадки роз'єднання сімей через карантинні обмеження та закриття кордонів, порушення права на захист персональних даних, у тому числі захист медичної документації тощо.

Поняття права на приватне життя було предметом низки ґрунтовних досліджень, у тому числі у працях таких вчених, як: О. В. Басай [2], Н. О. Горобець [3], В. М. Парасюк [4], Р. О. Стефанчука [5] та ін. Крім того, вже з'явилася і низка досліджень щодо аналізу особливостей здійснення та захисту прав людини в умовах пандемії COVID-19 [6–9]. Водночас питання щодо поняття приватного життя та допустимих меж втручання з боку держави в умовах пандемії COVID-19 залишається актуальним.

Саме тому, *метою статті* є комплексний аналіз поняття «приватне життя», встановлення його зіставлення з такими поняттями, як «сімейне життя» та «особисте життя», з'ясування допустимих меж втручання у приватне життя із врахуванням практики ЄСПЛ та пандемії COVID-19.

Насамперед, слід з'ясувати, що ж охоплюється поняттям «приватне життя» і як воно зіставляється із такими поняттями, як «особисте життя» та «сімейне життя».

Стаття 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод встановлює захист як приватного, так і сімейного життя. Із урахуванням прецедентної практики в науковій літературі обґрунтовується думка, що «приватне життя» ЄСПЛ розглядає не тільки як внутрішній світ, а відносини людини із зовнішнім світом [10, с. 127]. На думку низки науковців, особисте життя — це сукупність фактів, які відбуваються нині у житті людини автономно від втручань сторонніх в них і які мають на меті задовольнити її приватні соціальні інтереси [11, с. 110]. Поширеною є позиція під час аналізу поняття «особисте життя» відштовхуватися від протиставлення «публічного» та «приватного» життя [2, с. 2; 3, с. 42–43]. В. М. Парасюк вважає, що особисте життя особи є природним правом людини, що самостійно визначає межі такого життя, а захист цієї сфери гарантує та забезпечує держава [4, с. 139].

Розмежувати поняття сімейного та особистого життя спробував і Конституційний Суд України. Так, у рішенні від 20 січня 2012 р. № 2–рп/2012, зазначено: «Особисте життя особи — це поведінка такої особи в особистісній, сімейній, побутовій, інтимній, товариській, професійній, діловій сферах та інші стосунки поза межами суспільної діяльності, в тому числі виконання особою публічних функцій (держави або органів місцевого самоврядування). Сімейне життя складають особисті немайнові та майнові відносини між подружжям, іншими членами сім'ї, що здійснюються на засадах, встановлених Сімейним кодексом України» [12].

У судовій практиці ЄСПЛ також тлумачить поняття «приватне життя». Під час аналізу судової практики можна дійти висновку про доволі розширене тлумачення і відсутність вичерпного визначення. На думку, ЄСПЛ межі приватного життя не обмежені лише «внутрішньою сферою» і неможливо повністю виключити зовнішній світ, приватне життя може перетинатися навіть із професійною діяльністю, особливо у вільних професіях (ч. 29 рішення у справі «*Niemietz v. Germany*») [13]. До сфери приватного життя ЄСПЛ також включає особисту автономію, гендерну ідентифікацію, сексуальну орієнтацію, сексуальне життя, фізичну та психологічну цілісність людини [14]. Втручанням у сферу приватного життя було визнано телефонне прослуховування [15], посягання на фізичну цілісність особи [16], відсутність правового визнання трансгендерної особи після зміни статі [17], відсутність законного права на аборт у випадку ризику для здоров'я жінки [18] тощо.

Отож Європейський суд з прав людини доволі широко тлумачить поняття «приватного життя»; і при цьому підкреслюється його невичерпність. Під захистом Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод підпадають такі сфери: як фізична, так і психологічна цілісність людини, її правова, соціальна ідентифікація, гендерна ідентичність, а також сексуальна орієнтація, світлина, відносини з іншими людьми, прийняття рішень щодо свого тіла тощо.

Ми погоджуємося із позицією Р. О. Стефанчука про те, що термін «приватність» має комплексний характер і означає особисте немайнове право фізичної особи, яке гарантує соціальне буття в особистій, сімейній,

інтимній, побутовій та інших сферах, можливість втручання у які може визначатися особою та рішенням суду на законних підставах [5, с. 72].

На нашу думку, поняття «особисте життя» та «приватне життя» синоніми, «сімейне життя» є окремою частиною приватного (особистого) життя.

В умовах пандемії COVID-19 сфера приватного життя зазнала неабиякого втручання, починаючи від роз'єднання сімей та завершуючи збором інформації та стеженням за особою, інфікованою вірусом SARS-CoV-2 за допомогою електронних засобів та мережі «Інтернет».

Саме тому виникає питання про допустимі межі втручання у сферу приватного життя особи під час пандемії COVID-19.

У травні-червні 2020 року нами було здійснено опитування експертного середовища в Україні (серед опитаних 66 % доктори та кандидати наук, 22,5 % викладачі та 11,5 % громадські діячі), з різних міст України (Київ, Львів, Дніпро, Запоріжжя, Харків, Одеса, Ужгород та ін.) та різних сфер діяльності: юриспруденція — 57,5 %, міжнародні відносини — 17,5 %, економіка — 7,5 %, політологія — 5 %, інші сфери (публічне управління, громадський сектор та ін.) — 12,5 %. На питання чи може держава обмежувати права людини в умовах пандемії COVID-19 респонденти надали такі відповіді: «так» — 22,5 %, «ні» — 10 %, «частково» — 62,5 %, інші відповіді («окремих категорій», «за умови дотримання балансу інтересів», «при запровадженні надзвичайного стану») — 5 %.

У Конституції України міститься заборона втручання в особисте та сімейне життя (ст. 32) і визначено випадки допустимого втручання. Так, збирати, зберігати, використовувати та поширювати конфіденційну інформацію про життя особи можна у випадках, визначених законом, і якщо це необхідно для інтересів національної безпеки, прав людини та економічного добробуту. Такі ж допустимі межі втручання встановлено і в ч. 2 ст. 14 Закону України «Про захист персональних даних» [19] та рішенні Конституційного Суду України від 20 січня 2012 р. № 2-рп/2012 [12].

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод у ч. 2 ст. 8 також встановлює допустимість підстав втручання держави у приватне життя особи, зокрема втручання можливе згідно із законом; якщо це необхідно у демократичному суспільстві; воно здійснюється для гарантування інтересів національної та громадської безпеки, або економічного добробуту держави, або запобігання заворушенням, злочинам, або захисту здоров'я, моралі, прав та свобод інших людей. Тому в кожній справі щодо втручання у сферу приватного життя особи ЄСПЛ аналізує обставини справи згідно з критеріями, встановленими ч. 2 ст. 8 Конвенції.

По-перше, втручання у сферу приватного життя повинні ґрунтуватися на законі. Термін «закон» у розумінні ЄСПЛ включає як писане право, так і правила, які сформовані прецедентами, проте, незалежно від форми фіксації вони мають бути якісними (доступними та передбачуваними) [20, с. 144]. М. Лоскутова зауважує, що, враховуючи норми Конвенції, законність означає не тільки регулювання відносин якісним законом, але і прийняття законних рішень офіційними органами [21, с. 180]. З цим можна погодитися, оскільки вимога законності передбачає, що публічний

орган, який приймає рішення, повинен бути створений у порядку, визначеному законом, а також порядок розгляду питання та винесення рішення має бути законним. Кабінет Міністрів України 11 березня 2020 р. Постановою № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» встановив карантин на всій території України [22], а 25 березня 2020 р. запровадив режим надзвичайної ситуації [23]. Наразі адаптативний карантин у нашій державі запроваджено до 31 грудня 2020 р. Враховуючи динаміку поширення COVID-19, адаптативний карантин буде продовжено і в 2021 році.

По-друге, мета втручання повинна бути легітимною. Частина 2 ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод визначає, яка мета буде легітимною і виправдовуватиме втручання (інтереси національної та громадської безпеки, економічний добробут країни, запобігання заворушенням чи злочинам, захист здоров'я чи моралі, прав і свобод інших осіб). Із врахуванням пандемії, оголошеної ВООЗ, а також станом поширення COVID-19, такою метою буде захист здоров'я.

По-третє, втручання у приватне життя не може бути допустимим, якщо цього не потрібно у демократичному суспільстві. Поняття необхідності означає, що втручання відповідає нагальній соціальній потребі, і воно є пропорційним законній меті, яку переслідує (п. 50 рішення у справі «*Gnahoré v. France*») [24].

Під час вирішення питання: чи було необхідно у демократичному суспільстві в умовах пандемії COVID-19 втручання у приватне життя і в яких межах — необхідно враховувати конкретні обставини справи та статистичні дані.

Для здійснення аналізу ми обрали сусідні з Україною європейські держави, а також Великобританію, США, Іспанію, Італію, ФРН, Францію, які мають достатньо високий рівень медицини та стандарти у сфері захисту прав людини. Виділили у таблиці Південну Корею, Швецію та Білорусь, оскільки ці держави не запроваджували жорстких карантинних заходів, а здійснювали максимальне інформування населення щодо попередження інфікування, забезпечення соціального дистанціювання, носіння масок. У Швеції та Білорусі не були закриті від початку пандемії освітні заклади. Під час аналізу статистичних даних видно, що з квітня по вересень 2020 року показник інфікування вірусом SARS-CoV-2 щодо загальної кількості населення в державі зріс: у США — з 0,19 % до 1,86 %; в Іспанії з — 0,2 % до 0,66 %; в Італії — з 0,17 % до 0,4 %; у ФРН — з 0,08 % до 0,25 %; у Франції — з 0,07 % до 0,27 %; у Великобританії — з 0,04 % до 0,44 %; у Чехії — з 0,03 % до 0,15 %; у Польщі — з 0,006 % до 0,12 %; у Румунії — з 0,01 % до 0,26 %; в Україні — з 0,001 % до 0,16 %; в Угорщині — з 0,005 % до 0,046 %; у Словаччині — з 0,006 % до 0,04 % (детальніше зростання по місяцях зображено в табл. 1). При цьому подібні тенденції є і в державах, які не запроваджували жорстких обмежень, зокрема: у Південній Кореї — з 0,02 % до 0,028 %; Швеції — з 0,04 % до 0,79 %; Білорусі — з 0,001 % до 0,71 %.

Таблиця 1.

Стан інфікування COVID-19 по окремих державах (квітень–вересень 2020)

Держава	Загальна кількість населення	ЗКІ (01.04.2020 р.) / %І (01.04.2020 р.)	ЗКІ (01.05.2020 р.) / %І (01.05.2020 р.)	ЗКІ (01.06.2020 р.) / %І (01.06.2020 р.)	ЗКІ (01.07.2020 р.) / %І (01.07.2020 р.)	ЗКІ (01.08.2020 р.) / %І (01.08.2020 р.)	ЗКІ (09.09.2020 р.) / %І (09.09.2020 р.)	ЗКІ (09.09.2020 р.) / %І (09.09.2020 р.)
США	330 627 484	163 199 / 0,19 %	1 035 353 / 0,31 %	1 734 040 / 0,52 %	2 573 393 / 0,77 %	4 456 389 / 1,34 %	6 144 138 / 1,86 %	186 663 / 3,03 %
Іспанія	46 754 778	94 417 / 0,20 %	213 435 / 0,45 %	239 801 / 0,51 %	249 271 / 0,53 %	298 522 / 0,66 %	498 989 / 1,06 %	29 418 / 5,89 %
Італія	60 461 826	105 792 / 0,17 %	205 463 / 0,34 %	233 019 / 0,38 %	240 578 / 0,39 %	247 537 / 0,40 %	276 338 / 0,45 %	35 534 / 12,85 %
ФРН	83 783 942	67 366 / 0,08 %	159 119 / 0,18 %	181 815 / 0,19 %	194 725 / 0,22 %	209 653 / 0,25 %	249 985 / 0,29 %	9 325 / 3,73 %
Франція	65 273 511	51 477 / 0,07 %	128 121 / 0,19 %	148 524 / 0,22 %	157 194 / 0,23 %	175 920 / 0,27 %	300 515 / 0,46 %	30 546 / 10,16 %
Велика Британія	67 886 011	25 154 / 0,04 %	171 257 / 0,25 %	274 766 / 0,40 %	312 658 / 0,41 %	303 185 / 0,44 %	344 168 / 0,51 %	41 549 / 12,07 %
Південна Корея	51 260 707	9 887 / 0,02 %	107 74 / 0,02 %	11 503 / 0,022 %	12 850 / 0,027 %	14 336 / 0,028 %	21 177 / 0,04 %	334 / 1,57 %
Швейція	10 099 265	4 435 / 0,04 %	21 092 / 0,20 %	37 542 / 0,37 %	68 451 / 0,68 %	80 422 / 0,79 %	84 985 / 0,82 %	5 835 / 6,86 %
Чехія	10 708 981	3 308 / 0,03 %	7 682 / 0,07 %	9 273 / 0,08 %	11 954 / 0,11 %	16 574 / 0,15 %	27 752 / 0,26 %	431 / 1,55 %
Польща	37 846 611	2 311 / 0,006 %	12 877 / 0,03 %	23 786 / 0,06 %	34 393 / 0,09 %	45 688 / 0,12 %	70 387 / 0,16 %	2 113 / 3,01 %
Румунія	19 237 691	2 245 / 0,01 %	12 240 / 0,06 %	19 257 / 0,09 %	26 970 / 0,14 %	50 886 / 0,26 %	93 864 / 0,48 %	3 850 / 4,1 %
Україна	43 733 762	669 / 0,001 %	10 861 / 0,02 %	24 012 / 0,05 %	44 988 / 0,1 %	71 056 / 0,16 %	135 894 / 0,31 %	2 846 / 2,09 %
Угорщина	9 660 351	492 / 0,005 %	2 863 / 0,02 %	3 876 / 0,03 %	4 155 / 0,043 %	4 505 / 0,046 %	7 892 / 0,08 %	624 / 7,9 %
Білорусь	9 465 300	152 / 0,001 %	1 4027 / 0,14 %	42 556 / 0,44 %	62 118 / 0,65 %	67 808 / 0,71 %	72 663 / 0,76 %	705 / 0,97 %
Словаччина	5 459 642	363 / 0,006 %	1 396 / 0,02 %	1 522 / 0,02 %	1 667 / 0,03 %	2 292 / 0,04 %	4 526 / 0,08 %	37 / 0,81 %

Примітки:

ЗКІ — загальна кількість інфікованих;

%І — відсоток інфікованих до загальної кількості населення;

ЗКП — загальна кількість померлих;

%П — відсоток померлих до загальної кількості інфікованих;

складено автором за даними [25].

Важливо також порівняти показник смертності до кількості інфікованих, зокрема в розрізі аналізованих держав станом на 9 вересня 2020 р. він такий: у США — 3,03 %; в Іспанії — 5,89 %; в Італії — 12,85 %; у ФРН — 3,73 %; у Франції — 10,16 %; у Великобританії — 12,07 %; у Чехії — 1,55 %; у Польщі — 3,01 %; у Румунії — 4,1 %; в Україні — 2,09 %; в Угорщині — 7,9 %; у Словаччині — 0,81 %; у Південній Кореї — 1,57 %; у Швеції — 6,86 %; у Білорусі — 0,97 %. Якщо до статистичних даних по Білорусі може бути певна недовіра, то цього не можна сказати щодо Швеції та Південної Кореї. Вказані статистичні дані показують, що не завжди запровадження жорстких карантинних заходів, які обмежують права людини, в тому числі право на приватне життя, є ефективними в умовах пандемії COVID-19. Приклад окремих держав, зокрема Південної Кореї та Швеції показує, що ефективна інформаційно-роз'яснювальна політика та мінімальні заходи втручання можуть бути результативними. Безумовно, статистичні дані варто аналізувати і надалі.

Висновки. Поняття «особисте життя» та «приватне життя» є синоніми, і охоплюють також сімейне життя, що, на нашу думку, є окремою частиною приватного (особистого) життя. Враховуючи практику ЄСПЛ, ми дійшли висновку про широке розуміння терміну приватне життя і включення в нього різноманітних сфер, межі втручання в які визначає сама особа. Питання порушення права на приватне життя під час пандемії COVID-19 у перспективі можуть розглядатися ЄСПЛ. Пандемію COVID-19 та спричинену нею загрозу для здоров'я людей можна вважати легітимною метою втручання у приватне життя. У разі прийняття обмежуваних заходів на підставі закону і їх подальшого легального застосування, такі втручання можуть бути визнані законними. Але, чи є такі втручання необхідними в демократичному суспільстві, а також чи дотримано принцип пропорційності, слід аналізувати під час розгляду індивідуальних випадків.

Список використаних джерел

1. COVID-19 Weekly Epidemiological Update. Data as received by WHO from national authorities, as of 18 October 2020. *WHO | World Health Organization*. URL : <https://bit.ly/2PX91gT>.
2. *Басай О. В.* Неприпустимість свавільного втручання у сферу особистого життя людини як загальна засада цивільного законодавства України. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2013. № 2 (8). С. 1–13.
3. *Горбець Н. О.* Особисте життя: таємниця чи повага? *Юридичний науковий електронний журнал*. 2016. № 3. С. 42–44.
4. *Парасюк В. М.* Особисте життя як об'єкт цивільно-правових відносин. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 6. С. 137–140.
5. *Стефанчук Р. О.* До питання забезпечення цивільно-правової охорони приватного життя фізичної особи: досвід України та Німеччини. *Університетські наукові записки*. 2005. № 4 (16). С. 68–72.
6. *Криворот В., Мартиненко А.* Втручання в права людини під час пандемії. [27.03.2020]. *Юридична газета online*. URL : <https://bit.ly/3tnUjOp>.
7. *Менджул М. В.* Пандемія COVID-19 та допустимість втручання у сімейне життя. *Проблеми правового регулювання цивільних відносин в умовах COVID-19*: матер. Всеукр. науково-практичної онлайн-

- конференції (23 квітня 2020 р.) / за заг. Є. О. Харитонова. Одеса : Фенікс, 2020. С. 58–62.
8. Харитонов Є. О. Пандемії від Стародавнього Риму до Ковід-19: незавершені уроки. *Епідемії в Європі і право: від Риму до COVID-19*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 12 черв. 2020 р.) / за заг. ред. Є. О. Харитонова. Одеса : Фенікс, 2020. С. 9–13.
  9. Харитонов Є. О., Харитонова О. І., Беляков К. І. Права приватної особи в умовах пандемії COVID-19: проблеми здійснення і захисту. Херсон : Гельветика, 2020. 404 с.
  10. Гайдулін О. О., Худолей В. Ю., Шаркова І. М. Прецедентне право Європейського суду з прав людини щодо захисту прав уразливих верств населення. Київ : ФОП Голембовська О. О., 2019. 300 с.
  11. Вишновецька С. В., Вишновецький В. М. Конституційне право на недопущення втручання в особисте і сімейне життя працівника. *Юридичний вісник*. 2018. № 3 (48). С. 109–116.
  12. Рішення Конституційного Суду України від 20.01.2012 р. № 2-рп/2012 у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 32, частин другої, третьої статті 34 Конституції України. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <http://bit.ly/3qQLWcv>.
  13. Case of Niemietz v. Germany, 16 December 1992, application n. 13710/88. *HUDOC — European Court of Human Rights*. URL : <http://bit.ly/3vq4EeC>.
  14. Case of Laskey and others v. the United Kingdom, 19 February 1997. application n. 21627/93; 21628/93; 21974/93. *HUDOC — European Court of Human Rights*. URL : <http://bit.ly/30JmVFC>.
  15. Case of Huvig v. France, 24 April 1990, application n. 11105/84. *HUDOC — European Court of Human Rights*. URL : <https://bit.ly/3qUAtbY>.
  16. Case of Roche v. the United Kingdom, 19 October 2005, application n. 32555/96. *HUDOC — European Court of Human Rights*. URL : <http://bit.ly/3bNxePc>.
  17. Case of Grant v. the United Kingdom, 23 May 2006, application n. 32570/03. *HUDOC — European Court of Human Rights*. URL : <http://bit.ly/3rT56zI>.
  18. Case of A, B and C v. Ireland, 16 December 2010, application n. 25579/05. *HUDOC — European Court of Human Rights*. URL : <http://bit.ly/30L8Ib4>.
  19. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297–VI. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <http://bit.ly/2WmU88L>.
  20. Фулей Т. І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя : наук.-метод. посіб. для суддів. 2-ге вид. Київ, 2015. 208 с.
  21. Лоскутова М. Основні критерії визначення законності відповідно до практики Європейського суду з прав людини. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 8. С. 178–181.
  22. Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19 : постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 р. № 211. *Урядовий портал*. URL : <http://bit.ly/2OAVCLd>.
  23. Про переведення єдиної державної системи цивільного захисту у режим надзвичайної ситуації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.03.2020 р. № 338–р. *Урядовий портал*. URL : <https://bit.ly/38LZU9A>.

24. Case of Gnahoré v. France, application n. 40031/98, 19 September 2000. HUDOC — European Court of Human Rights. URL : <http://bit.ly/2PX9W0P>.

Надійшла до редакції 12.12.2020

Mariya MENDZHUL
Uzhhorod National University

Permissible Limits of Interference with the Right to Privacy in the Context of the COVID-19 Pandemic

Over the past year, the COVID-19 pandemic has exacerbated a number of social problems and in the context of incomplete medical reform and the economic crisis, the situation in Ukraine is not the best. That is why, within the framework of this study, attention has been paid to the analysis of the concept of 'private life' and its relationship with the concepts of 'personal life' and 'family life', as well as it has been clarified the permissible limits of interference in private life based on analysis of ECtHR practice and the COVID-19 pandemic. The analysis of the case law of the European Court of Human Rights outlines that there is a rather extended interpretation and the absence of a comprehensive definition of the term 'private life'. According to the ECtHR, the boundaries of private life are not limited exclusively to the 'internal sphere' and it is impossible to exclude the outside world completely; private life can intersect even with professional activities. The Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms covers the following areas of private life: both physical and psychological integrity of a person, his legal and social identification, gender identity, as well as sexual orientation, photographs, relationships with other people, decision-making bodies, etc. When examining the permissible limits of interference in the sphere of private life, we took into account the positions of scholars, national legislation, ECtHR practice, the results of sociological research, as well as statistics on the spread of SARS-CoV-2 and mortality in Ukraine, the neighbouring European countries, the UK, USA, Spain, Italy, Germany, France, South Korea, Sweden and Belarus as well. In the course of the research it is substantiated that the terms 'personal life' and 'private life' are synonyms and also cover family life. The ECHR may consider violating the right to privacy during the COVID-19 pandemic in the future. At the same time, the COVID-19 pandemic and the threat it poses to human health can be considered a legitimate purpose of invasion of privacy. If restrictive measures are taken on the basis of the law and their further legal application, such interventions may be recognized as legal. At the same time, whether such interventions are necessary in a democratic society, as well as whether the principle of proportionality is observed, should be analyzed when considering individual cases.

Keywords: *private life, personal life, ECtHR, case law, COVID-19.*